

YÖK'ün YANITLARI

YÖK, Mart 1998'de "Eğitim Fakülteleri Öğretmen Yetiştirme Programlarının Yeniden Düzenlenmesi" adlı bir çoğaltma hazırlayıp eğitim fakültelerine göndermiştir. Bu çoğaltmanın Ek 5'inde "Yeni Düzenleme İle İlgili Bazı Soru ve Cevaplar" bulunmaktadır. Bu ekte var olan sorulardan 13 tanesi yukarıdaki makalede koyu olarak belirtilen soru ya da yorumlardır. Bir bakıma YÖK, bu ekte yukarıdaki makaleyi yanıtlamaktadır. YÖK'ün yanıtlarının içeriği ve ciddiyet düzeyi okuyucunun da göreceği gibi, düşündürücüdür. Aşağıda, bir önceki makalede (Giysi H'de) koyu numaralı olarak verilen soru ve yorumlara YÖK'ün verdiği, adı geçen YÖK çoğaltmasının 65-70 sayfalarında yanıtlar yer almaktadır. Aşağıda koyu olarak yazılan soru ya da yorumların önünde yer alan rakam yukarıdaki makaledeki (Giysi H'deki) numarayı, sondaki rakam da YÖK yazısındaki soru numarasını belirtmektedir.

(1) Yarı Temel Eğitimin süresi uzar, 10-11 yıl olursa ne olacak (19)?

Yükseköğretim Kurumlarının programlarını ülke ihtiyaçları ve alandaki gelişmeler doğrultusunda sürekli olarak değerlendirmeleri ve gerekli düzenlemeleri yapmaları beklenmektedir. Gelecekte ortaya çıkabilecek yeni durumlarda bu esas çerçevesinde hareket etmek Yükseköğretim Kurumlarının en öncelikli sorumluluğudur.

(2) Neden 6-8 yıllan için Türkçe öğretmeni temel eğitim bölümünde yetiştirilmiyor (20)?

Raporda da belirtildiği gibi günümüzde Türkçe öğretimin özel bir öneme sahip olması ve Türkçe'nin diğer alanlara ortak yan alan dersleri verecek olması nedenleriyle böyle bir yapılaşmaya gidilmiştir.

(3) Neden Eğitim Bilimleri Bölümü yanında, bu bölümle aynı işi yapacak Ortaöğretim bölümleri açılıyor (21)?

Eğitim Bilimleri Bölümü Öğretmenlik Formasyonu derslerinin bir kısmını verirken, alan öğretmenliği bölümleri de alanın özel öğretim yöntemleri ve uygulama dersleri vermektelerdir. Bu bölümlerin her birinin işlevleri bu anlamda farklıdır.

(4) 8 yıllık temel eğitime geçildiğinde ve 1-2 yıl içinde ortaöğretimde öğrenci sayısı en az %30 çoğaldığında ne yapılacak (15)?

Yeni düzenlemenin en önemli yanı, 8 yıllık temel eğitime uygun öğretmen yetiştirme sistemini getirmiş olmasıdır. Özellikle İlköğretimin ikinci kademesi olan 6-8 sınıfları için getirilen alan öğretmenlikleri 8 yıllık eğitimin getireceği öğretmen ihtiyacını karşılamaya yöneliktir. 8 yıllık temel eğitimin 9-11. sınıflar alan öğretmenlikleri ihtiyacına olabilecek etkisi Yükseköğretim Kurulu ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından dikkatle değerlendirilecek ve gerekli kontenjan ayarlamaları zamanında yapılacaktır.

(5) Bir Eğitim Fakültesinde sözelimi Tarihçi yoksa, bu alandan gelen öğrenciye bu alanın nasıl öğretilceğini kim öğretecek(lö)?

Eğitim Fakültesinde o alanın öğretimi ile ilgili uzman yoksa, o program açılmayacaktır. Kaldı ki, yeni düzenleme ile tüm Eğitim Fakülteleri'nin öğretim elemanı ve fiziksel kapasiteleri Yükseköğretim Kurulu tarafından değerlendirilecek, gerek kontenjanlar gerekse tezsiz yüksek lisans programlarının nerelerde uygulanacağı Yükseköğretim Kurulu tarafından ayrıca belirlenecektir.

(6) Yeni düzenlemede daha çok alan bilgisi edinmiş öğrenci (3.5+1.5 yerine 4+1.5 modelini seçen) cezalandırılıyor mu (17)?

Hayır. Bunlar sadece iki farklı modeldir. Üniversiteler kapasitelerine ve uygulama şartlarına göre ya her iki modeli, ya da

herhangi birini uygulamayı tercih edeceklerdir. 4+1.5 yolunu tercih eden öğrenciler hem alanın diplomasını alacak hem de öğretmenlik yapma hakkını kazanmış olacaktır.

(7) Tezsiz yüksek lisans programından Tezli Yüksek Lisans programına geçiş mümkün mü? Tezsiz Yüksek Lisansı bitiren öğrenciler doğrudan doktora girebilecekler mi (18)?

Tezsiz yüksek Lisans programından Tezli Yüksek Lisans programına geçiş, Tezli Yüksek Lisans programına giriş ön koşullarını yerine getirmek kaydıyla mümkündür. Unutulmaması gereken husus şudur: Alan öğretmenliği tezsiz Yüksek Lisans programı kendine özgü bir öğretmen yetiştirme programıdır. Bu bağlamda, bu program yıllardır Fakültelerde uygulanan akademik Yüksek Lisans programlarından amaç, içerik ve yöntem açısından farklılık göstermemektedir. Üniversitelerin doktora programına giriş koşullarını yerine getirmek kaydıyla tezsiz Yüksek Lisans programını bitirenler bu programlara başvurabilirler.

(8) Lisans düzeyindeki formasyon dersleri, Tezsiz Yüksek Lisans'ta nasıl birden lisansüstü dersler olacak (10)?

Mevcut formasyon dersleri bu çalışma kapsamında yeniden düzenlenmektedir. Ders adları, içeriği ve kredileri ile yeni düzenlenen Öğretmenlik Formasyon dersleri lisans ve lisansüstü düzeyde verilecek şekilde hazırlanmaktadır.

(9) Neden Resim ve Müzik Öğretmenliği programları aynı bölüm altında yer almaktadır (24)?

Güzel Sanatların birer kolu olan Resim-iş ve Müzik öğretmenleri okullarımızda da birlikte çalışmalarını gereken alan öğretmenleridir. Ortak bir sanat kültürüne sahip olması beklenen bu iki alan öğretmen grubu arasındaki etkileşimi ve yardımlaşmayı okul düzeyinde daha etkili kılmak için hizmet öncesi öğretmen yetiştirmede de benzer bir yapılaşmaya gidilmiştir.

(10) Farklı eğitim süreleri ile mezun olacak öğretmenlerin durumu karışıklık yaratmayacak mı (11)?

Hayır. Her ne kadar farklı öğretmenler farklı eğitim süreleri sonunda öğretmen olup aynı işi yapıyor gibi görünse de, farklı eğitim süresinin öğretmenlere kazandırdığı meslek ve unvanlar da farklılaşmaktadır. Kaldı ki, mevcut sistemde de değişik dönemlerde farklı eğitim süresinden geçip aynı görevi yapmakta olan öğretmenler bulunmaktadır.

(11) Bölümler 4 yıllık lisans programından uzaklaşınca, hangi gözlem ve yaşantı birikimiyle araştırmaya yönelecekler (12)?

Öğretmen yetiştirme fonksiyonunu öne çıkaran bu yeni düzenleme sayesinde, Eğitim Fakülteleri Bölümleri alanda araştırma yapma yerine asli görevleri olan alan öğretimi konusunda araştırma olanağı bulacaklardır.

(12) Eğitim Fakültesinde çalışacak olanların da formasyon dersleri almış olması gerekmez mi (13)?

Kesinlikle gerekir. Yükseköğretimde görev alan her öğretim elemanının böyle bir ihtiyacı olduğu gibi, bu ihtiyaç Eğitim Fakülteleri Öğretim Elemanları için daha da acildir. Ayrıca Eğitim Fakülteleri öğretim elemanlarının öğretmenlik tecrübesine sahip olmaları aranması gereken diğer bir koşul olmalıdır.

(13) Öğretmenlik sevgisi ve ülküsü 3-5 formasyon dersi ile kazanılabilir mi (14)?

Yeni düzenlemede, öğretmenlik sevgisi ve ülküsü 3-5 formasyondan ibaret olmayacaktır. İçeriği, yöntemi ve uygulamaları ile mevcut uygulamadan oldukça farklı ve uzun süreli olacak formasyon programının öğretmen niteliğini önemli ölçüde artıracığı öngörülmektedir.

